

Spoznavanje kranjske čebele.
Foto: Takashi Nakanishi, Hamada, 4. 11. 2009

Poslikava panjskih končnic.
Foto: Jožica Trateški, Otroški muzej umetnosti, Hamada, 6. 11. 2009

SLOVENSKA KULTURNA DEDIŠČINA NAVDUŠILA JAPONSKE OTROKE!

Otroški muzej iz Hamade je v letu 2009 prvič organiziral mednarodne izmenjave delavnic, ki so bile del projekta The 13th Hamada Children's Independents Exhibit. Počlašeni smo, da so poleg umetnic iz francoskega združenja L'Atelier povabili tudi otroški muzej Hermanov brlog Muzeja novejšje zgodovine Celje, saj naše mednarodno sodelovanje traja že osem let. Z veseljem se odzovemo vsakoletnemu povabilu k sodelovanju na njihovi mednarodni otroški razstavi ter jim pošljemo nekaj izbranih izdelkov otrok, ki nastajajo v naših delavnicah. Umetniška dela otrok z vsega sveta so na ogled na občasni razstavi, po razstavi pa postanejo del njihove stalne umetniške zbirke.

Nepričakovano povabilo nas je presenetilo v začetku meseca septembra. Potek razmišljanj, izbire vsebin, materialov, dogodkov, usklajevanj programov je sledil z bliskovito naglico, skoraj s hitrostjo Shinkansna – japonskega hitrega vlaka.

Prvo vprašanje, od katerega je bilo odvisno nadaljevanje poteka priprav in obiska, je bilo, katere vsebine ponuditi japonskim otrokom? Takoj je bilo jasno, da moramo predstaviti del naše kulturne dediščine in japonskim otrokom ponuditi okus, vedenje in znanja o slovenski kulturi, tudi naravni dediščini, del zgodovine, ki je zaznamoval slovenski prostor in se ujel v odsev kulturne dediščine ter se neizbrisno zapisal tudi v spomin ljudi. Nekaj, kar je rezultat ustvarjalnosti slovenskega človeka, njegovih raznolikih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za preteklost v slovenskem prostoru. Nekaj, na kar smo ponosni in kar hranimo, spoštujemo in varujemo za prihodnje rodove.

Ob izbiri vsebin je bilo treba premisliti tudi o izvedbi, izbiri materialov, zahtevnosti in težavnosti poteka ustvarjalnic. Zlasti slednje je bilo precej »tvegano«, saj nisem imela ne informacij, še manj pa izkušenj o spretnosti in ustvarjalnosti japonskih otrok.

Po posvetu z direktorico, pozneje tudi z etnologinjo in zgodovinarico Sonjo Kogej Rus, smo oblikovali teme ustvarjalnic – izdelovanje lectovih src in kurentovih mask, spoznavanje kranjske čebele in poslikavo panjskih končnic. Na posebno željo gostiteljev

pa se je naši skupini pridružila tudi celjska umetnica Lila Prap, ki je prav v deželi vzhajajočega sonca izjemno priljubljena.

Skrbni gostitelji so pripravili izjemen trinajstdnevni program, pripravljen do (težko razumljivo!) minute natančno. Pred odhodom me je pestilo kar nekaj dvomov, ki so se ob prihodu v trenutku razblinili in izkazalo se je, da imata umetnost in kultura univerzalni jezik. Glavnina časa je bila namenjena pripravi in izvedbi ustvarjalnic in predstavitvi naše dežele. Vsebinsko sem vsako temo predstavila v računalniškem programu, priskrbel material, ki smo jih potrebovali za ustvarjanje, pripravila in oblikovala predstavitveno zloženko o posamezni delavnici in našem skupnem sodelovanju. Ustvarjalnice, ki so bile namenjene predšolskim in osnovnošolskim otrokom ter družinam, smo izvedli v vrtcih, na osnovni šoli, največ pa seveda v muzeju, na vseh pa je sodelovalo kar 465 otrok in njihovih staršev. Otroci so bili navdušeni, presenetila jih je oddaljenost od Japonske, zanimivo ime glavnega mesta naše države (za njih praktično nemogoča izgovorjava!), število kilometrov obale (hmmm, le čemu?!) in vsa slovenska bogastva, ki sem jih pripeljala s sabo. Kulturno drugačnost so sprejemali z veliko žlico. Na ustvarjalnicah so ustvarili res čudovite izdelke! Osupljivi sta bili njihova vztrajnost in natančnost, ki se, moram priznati, precej razlikuje od vztrajnosti in natančnosti naših otrok, in v veselje mi jih je bilo opazovati, kako z radovednostjo spremljajo predstavitev naše dežele, polne kulturnih in zgodovinskih posebnosti in bogastev.

Obisk dežele vzhajajočega sonca mi je ponudil enkratno priložnost ustvarjanja v drugačnem, meni novem svetu in mi prinesel nove strokovne izkušnje. Prav vsa doživetja v deželi vzhajajočega sonca so me presenetila, mnoga celo šokirala. Dogovorjeno načrtovano obojestransko sodelovanje se nadaljuje in prav kmalu bodo ponovno vidni novi uspehi in rezultati sodelovanja, tako na Japonskem kot tudi pri nas.

* Jožica Trateški, prof. zgod. in sociol., kustosinja v Muzeju novejšje zgodovine Celje. 3000 Celje, Prešernova 17, E-naslov: jozica.trateski@guest.arnes.si